

KANTLIJN

Verhalen van de straat

Activiteitenverslag 2024
Stichting Kantlijn Amsterdam

Gericht aan de subsidiegevers en de fondsen die ons hun steun en vertrouwen geven.

Oprichtingsdatum: 20-04-2017

 Schrijvers
Collectief
Kantlijn

 Verhalen
van
de straat

 Kortenakenstraat 16
1066 HS Amsterdam
www.kantlijn.org

Het stichtingsbestuur bestaat uit: Jaap van Zaane (voorzitter), Ruby Sanders (secretaris), Ralf Grevelink (penningmeester), Claudia Hettinga (algemeen bestuurslid),

Kort verslag van de activiteiten in 2024

De activiteiten van Kantlijn in Amsterdam in 2024 beslaan vier gebieden:

1. Schrijfworkshops
2. Podiumproducties
3. Publicaties in de krant
4. Exposities door de stad

1. De schrijfworkshops

De schrijfworkshops hebben ten doel het schrijftalent en het sociale netwerk van deelnemers te verbeteren. Kantlijn doet dit van oudsher in stadsdeel West. Sinds 2019 worden de schrijfworkshops ook in stadsdeel Oost uitgevoerd, en sinds 2023 op structurele wijze in stadsdeel Noord. De doelstellingen rond de schrijfworkshops waren voor 2024 om die in stadsdeel Noord te verstevigen. De overige locaties worden erg goed bezocht en de deelnemers vormen per locatie een stevig netwerk met elkaar.

In totaal hebben er in 2024 140 workshops plaatsgevonden.

47 bij de Horizon (West)

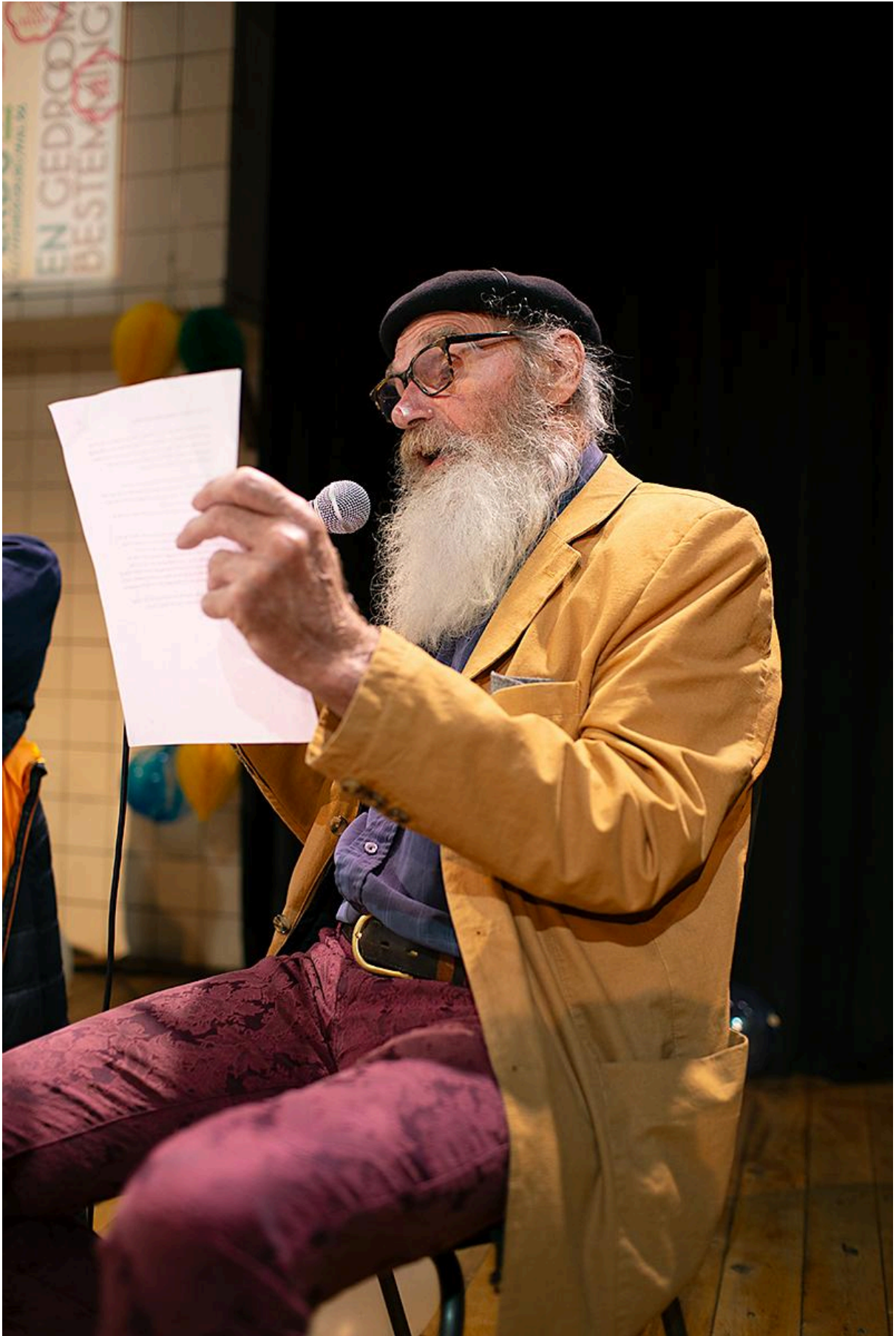
47 bij de Oba Oost (Oost)

46 bij de Buurthuis van der Pek (Noord)

Tijdens de lessen zien we een verloop van mensen die komen en gaan. In 2024 hebben zich in totaal 17 **nieuwe** deelnemers via de mail aangemeld voor een workshop: 2 personen voor West, 5 personen voor Oost, 10 personen voor Noord. In deelnemersaantallen is er sprake geweest van groei, maar vooral stabiliteit in aantallen op de locaties in West (de Horizon) en Oost (OBA Oost): gemiddeld zitten er per workshop nu 14 mensen in West, 15 in Oost en 8 in Noord. Naast de geregistreerde deelnemers zijn er altijd mensen die spontaan komen binnenlopen. Daar laat Kantlijn expliciet ruimte voor in alle wijken. Totaal aantal deelnames: 1731. Dit is geteld zonder de deelnemers op locaties waar Kantlijn spontaan te gast is.

Versteviging in Noord: Na een succesvolle pilot-periode in het najaar van 2022 met gemiddeld 8 deelnemers, zijn we in januari gestart in OBA van der Pek. Vanaf maart tot 1 oktober 2023 hebben gemiddeld drie mensen per week deelgenomen aan de workshops. Dat was niet voldoende. Om het eerdere succes in Noord terug te krijgen heeft de organisatie in mei, juli en begin september 2023 verschillende promotiemiddelen gebruikt. In december is besloten om te verhuizen van de OBA naar Buurthuis van der Pek. Verhuizen naar het buurthuis van der Pek is een succes gebleken, waar weer sprake is van groei. Laagdrempelige publiciteit in buurtkranten en via het netwerk van het buurthuis heeft gewerkt en nieuwe schrijvers aangetrokken. Voor 2025 kan er nog groei plaatsvinden, naar verwachting van ongeveer 4 deelnemers per keer.

Werving nieuwe docenten: Kantlijn heeft een pool van 10 vaste workshopleiders / docenten en 3 gastdocenten. Allen verbonden aan het schrijversvak. Het vullen van het rooster is altijd een uitdaging omdat de docenten veel andere werkzaamheden hebben. De schrijfdocenten / workshopleiders zien elkaar twee keer per jaar om met elkaar uit te wisselen over de workshops en deelnemers. De laatst aangenomen workshopleider is kinderboekenschrijver Aby Hartog.

2. Podiumproducties

Kantlijn Amsterdam heeft 2 live producties uitgevoerd in 2024, beiden waren **Kantlijn LIVE in Perdu**.

Verslag Kantlijn Live 22 mei 2024, Literair theater Perdu, Amsterdam

Programma

Voor de 4^e maal organiseerde Stichting Kantlijn een Live-avond in *Literair Theater Perdu* aan de Kloveniersburgwal 86 in Amsterdam. Met als doel de schrijvers van Kantlijn een podium te verschaffen voor hun verhalen en gedichten, die ze wekelijkse schrijven in workshops in West, Oost en Noord onder begeleiding van professionele docenten. Ook ditmaal gebruikte de organisatie het beproefde recept van presentaties van Kantlijnschrijvers naar aanleiding van een specifiek thema, een interview door een bekende schrijver met een schrijver of dichter (m/v) als gast, een presentator en een songwriter- muzikant.

Voor 22 mei jl. was het thema *Van luchtballonnen en gedroomde bestemmingen*.

Het programma bestond uit de volgende onderdelen:

- presentaties van een aantal schrijvers van Kantlijn; achttien in totaal
- een interview van Mensje van Keulen door misdaadschrijver René Appel
- Harold Konickx als presentator van de avond en gastdocent van Kantlijn
- Muzikale begeleiding door Jean Koolen, songwriter en docent van Kantlijn.

Publiciteit

Om aandacht van het publiek te genereren heeft de organisatie van de avond een flyer laten maken die past bij het thema van de avond. Verder is er een Nieuwsbrief gestuurd aan bestuur, docenten, donateurs en andere belanghebbenden van Kantlijn. Ook zijn er een tweetal persberichten verzonden aan de relevante lokale en regionale pers en tot slot is er sprake geweest van mond-op-mond reclame door de Kantlijnschrijvers en docenten.

Kantlijn-Liveavond 22 mei

Op 22 mei 2024 vond de Live-avond plaats in Perdu. Het programma startte om 19.30 uur en eindigde rond 22.00 uur. Een achttiental schrijvers droegen een eigen verhaal of gedicht voor, terwijl mensje van Keulen werd geïnterviewd door René Appel. Jean Koolen zong tussendoor enkele passende liedjes, begeleid door zijn gitaar en Harold Konickx presenteerde de avond.

Reacties

De reacties op de avond uit publiek, bestuur, van docenten en anderen, waren zeer positief. Bezoekers genieten elke keer weer van de verhalen en gedichten én hun presentaties van de schrijvers van Kantlijn. Ook het omlijstend programma – interview, muzikale begeleiding – werd positief ontvangen.

Verder is Theater Perdu rolstoelvriendelijk en zorgt de organisatie voor opvang van mensen met een beperking; zij krijgen speciale plaatsen in de zaal.

3. Publicaties

Vaste publicatieplek Er werden 64 teksten in de Z! krant, de Amsterdamse Straatkrant, gepubliceerd, in 16 edities De Z! krant verschijnt driewekelijks in een oplage van tussen de 7500 en 9000 stuks. Met kerst worden er meer gedrukt, zo'n 15.000. De Z! wordt stadsbreed verspreid en gelezen¹.

Eigen publicaties Een van de Kantlijnschrijvers heeft in eigen beheer en onder redactie van de Kantlijndocenten een gedichtenbundel uitgebracht: Poema, verkrijgbaar in de boekhandel.

Nieuwe publicatieplekken: Redactie-medewerker Karien verzamelt alle teksten, houdt het online en fysieke archief bij en doet redactie op uitgaande teksten (zoals Z-krant). De schrijvers leveren zo'n 25 verhalen per week in voor het archief. In de praktijk verschijnt een werk van hun hand twee a drie keer per jaar in de Z!. Het is zonde dat zoveel goede verhalen en gedichten onvoldoende podium krijgen. In overleg (tussen Arnout en Zeraja) heeft Karien in 2024 onderzoek gedaan naar wensen en mogelijkheden voor meer Amsterdamse publicatiekanalen, incidenteel of vast, op thema of stadsbreed. Een van de ambities is meer aandacht van Het Parool. In 2024 zijn ingezonden brieven van Kantlijnschrijvers gepubliceerd, met praktische assistentie van Karien. Het Parool heeft een mooi artikel geschreven over Kantlijn live in december 2024². In 2025 gaan we hiermee verder.

Het Parool

Abonneren vanaf 2,2

Plus Reportage

Een podium voor mensen met hun ziel onder hun arm: 'Bij Kantlijn hoor je door op te komen dagen'

Bij schrijfcollectief Kantlijn kan iedereen, met of zonder dak boven het hoofd, zijn verhaal kwijt. Tijdens *Kantlijn Live* in literair theater Perdu lezen twaalf cursisten voor uit eigen werk. 'Je hoort erbij door op te dagen, je hoeft geen examen te doen of te betalen.'

Jana Flekken 13 december 2024, 20:03

Bewaren Delen

→ De workshops van Kantlijn trekken een breed publiek van 'kleurrijke mensen die de wind niet mee hebben'. Beeld Kooze Koolbergen

¹ **Waarom straatkrant Z! al 30 jaar een verschil maakt voor Amsterdamse daklozen: 'Als krantenverkoper voel ik mij echt iemand'**

<https://www.parool.nl/ps/waarom-sstraatkrant-z-al-30-jaar-een-verschil-maakt-voor-amsterdamse-daklozen-a-ls-krantenverkoper-voel-ik-mij-echt-iemand-b347a416/>

² **Een podium voor mensen met hun ziel onder hun arm: 'Bij Kantlijn hoor je door op te komen dagen'**

<https://www.parool.nl/kunst-media/een-podium-voor-mensen-met-hun-ziel-onder-hun-arm-bij-kantlijn-hoor-je-door-op-te-komen-dagen-b569f83b/>

4. Exposities door de stad

Op 7 november 2024 werd de rondreizende carrousel 'Dwarse Lessen' officieel geopend in de OBA Oost aan het Javaplein. Een expositie, bestaande uit levensgrote foto's, gesierd door fragmenten uit het werk van tien schrijvers en begeleid door diepte-interviews. Het idee van deze carrousel is om het eigenzinnige denken en met name taalgebruik van Kantlijnschrijvers te tonen. Om bezoekers te inspireren en hen te stimuleren vooral ook zelf met taal te werken. De totstandkoming van 'Dwarse Lessen' bestond uit fasen. In fase één haalden wij bij de schrijvers tijdens twee workshops hun ideeën op over de insteek van de expositie. Bij fase twee nodigden we de schrijvers uit om zich aan te melden voor de expositie (uiteindelijk meldden tien mensen zich aan. Dit waren twee mensen meer dan oorspronkelijk bedacht was). Tijdens fase drie ging de betrokken tekstschrijver (als vrijwilliger een bekende van Kantlijn) samen met een fotograaf op bezoek bij iedere schrijver. Om tot tekst en beeld te komen. De interviews werden als fullquote uitgewerkt, om zo dicht mogelijk bij de schrijver te blijven. Daarnaast kozen schrijvers een fragment van eigen werk uit. De insteek van de gesprekken centreerden zich om de volgende vragen:

- Het boek dat ik altijd had willen schrijven (Taal - hetgeen de schrijvers bindt)
- 'Doe normaal' is een gevleugelde uitspraak. Wat denk jij daarbij (Eigenzinnigheid)
- Wat is jouw advies aan de jongere generatie? (Levensles)

In deze fase was de wijze waarop de schrijver geportretteerd wilde worden ook zeer belangrijk. Om zo authentiek mogelijk te blijven, kozen we een plek uit die bij uitstek past bij de schrijver. Ook betrokken we in deze fase de vormgever van Kantlijn erbij. Het overleg over de opstelling van de expositie werd met hem nauwkeurig besproken. In fase 4 gingen we over tot de verwezenlijking van de expositie. Ook startten we de samenwerking met OBA Oost op, om Dwarse Lessen te promoten en om bekendheid te genereren. We organiseerden daarnaast een bijeenkomst, een formele opening, waarbij de schrijvers hun werk voordroegen. Tijdens deze opening waren circa 30 mensen (dubbelcheck bij Zeraja) aanwezig. Lokale media besteedden ook aandacht aan de expositie, waaronder een interview in Oost-Online en een vermelding in Het Parool.

Ook werd de communicatie met de andere OBA's in de stadsdelen opgestart. Na OBA Oost trok Dwarse Lessen door naar OBA Waterlandplein. De volgende exposities staan in 2025 gepland in Nieuw-West, Zuid, West en Zuidoost.

5. Overige zaken

Benadering van de doelgroep

Kantlijn is een organisatie die 30 jaar geleden is ontstaan uit de koker van het straatpastoraat/ De Diaconie in Amsterdam. Sinds 2017 is Kantlijn een onafhankelijke stichting die schrijfworkshops aanbiedt aan iedereen. Een specifieke doelgroep als daklozen benoemen we niet. We noemen onze deelnemers; mensen die de wind niet altijd mee hebben gehad. Soms ook ontheemden of thuislozen.

Wij benadrukken niet meer dat we specifiek een activiteit voor daklozen aanbieden, iedereen is nu welkom. Dat creëert intern de vraag hoe we ons naar buiten kunnen profileren en welke samenwerkingen de mensen bereikt die de schrijfworkshops het meest nodig hebben.

In 2022 zochten we actief de samenwerking op met de psychiatrie, de ouderenzorg en buurtorganisaties. Om zo breed mogelijk te onderzoeken of we mensen zouden bereiken die behoefte hebben aan de Kantlijn Workshops. We doelden op **ouderen**, mensen met **langdurige psychiatrische zorg** en **“eenzame” buurtbewoners**.

Kort samengevat komt het erop neer dat zeer oude mensen niet fysiek naar de schrijfworkshops kunnen komen, ze zijn ook vaak niet in staat zijn om te schrijven. Mensen met zeer zware psychische problematiek kunnen de sfeer en de les verstoren, dat vormt een uitdaging voor docenten en vaste deelnemers. Ze blijven welkom. Mensen met angststoornissen schrikken van de sfeer en vragen soms veel aandacht. Eenzame buurtbewoners geven aan dat de geur van sommige deelnemers hen afschrikt, maar dat ze in de schrijfworkshops iets vinden wat ze eerder nergens anders vinden. Een veilige haven om te zijn wie je bent, een plek waar je je eerlijk en tegendraads mag uitspreken. Zij genieten echter het meest van de workshops en blijven het vaakst op regelmatige basis terugkomen.

De regelmaat: elke maandagmiddag schrijven in een warme omgeving, is een grote motivator voor veel deelnemers. Door de verhalen die zij schrijven, blijkt langzaam wat er schuil gaat achter hun gezicht.

Kantlijn en de docenten hebben geen specifieke zorgtaak. Wel vraagt het bepaalde vaardigheden om een veilige en productieve sfeer te creëren voor alle deelnemers. Daar zetten we ons voor in. De diversiteit van deelnemers en hun individuele problematiek maakt de Kantlijn workshops tot een unieke activiteit in Amsterdam. Soms gaat het er best ruig aan toe. Dat moet je als deelnemer aanspreken.

Docenten hebben in 2022 meer ruimte gekregen om tijdens de intervisie sessies hierover met elkaar in gesprek te gaan en om samen te reflecteren op situaties die ze meemaken. De steun die de docenten ontvangen van elkaar en van de coördinator Zeraja, is onontbeerlijk.

Vrijwilligers stand van zaken

Op dit moment zijn er 7 vrijwilligers actief. 4 hosts die in de workshops helpen. 1 zeer breed inzetbare projectleider, 1 tekstverwerker, 1 webdesigner en contentmanager. Zij ontvangen geen vergoeding, maar we gaan eens per jaar met hele team borrelen en ze ontvangen aan het eind van het jaar een cadeaubon. Momenteel staat er een vacature uit voor een vrijwillige host in Amsterdam Noord.

Aanvragen voor schrijfworkshops van derden

Sinds we in 2022 Docent op Locatie uitrolden, blijven we aanvragen krijgen voor workshops op diverse plekken in de stad. Hier een korte omschrijving van alle workshops op locatie:

Daklozendag in samenwerking met De Diaconie en Homebas: Jaarlijks hebben we een kraampje bemand en een workshop gegeven op de dakloze dag. De Diaconie verzorgde de ruimte en de publiciteit. Wij hebben de docent betaald.

Gemeente Amsterdam: Conferentie Welzijn op recept: De gemeente Amsterdam heeft ons benaderd met de vraag of we een Kantlijn Workshop zouden willen geven op de grootstedelijke bijeenkomst over Kunst en Welzijn op recept.

Archief van onze verhalen

Op dit moment is er een link gelegd tussen het archief van de Diaconie en die van Kantlijn. Dit zal verder worden uitgebouwd in een samenwerking en resulteert hopelijk uiteindelijk in een nieuw, werkzaam archief van beeld en verhalen.

Overzicht van samenwerkingspartners in 2024.

Combiwel, Locatie de Horizon

Sinds 2021 heeft Combiwel afspraken gemaakt met de gemeente over Kantlijn. Ook in 2022 mochten we gratis gebruikmaken van de grote zaal in de Horizon. Een van de deelnemers is in 2022 kok geworden in de Horizon. Hij komt nog steeds naar Kantlijn om mee te schrijven en neemt dan lekkere hapjes mee. Voor 2023 zijn weer goede afspraken gemaakt over het gebruik van de ruimte en de wederzijdse verantwoordelijkheden.

Oba , Amsterdam oost

Sinds 2020 geeft Kantlijn elke vrijdagmiddag een workshop in de Oba Oost, Javaplein. Deze samenwerking is zeer gelijkwaardig. Waarbij wij goed op elkaar aansluiten in laagdrempelige toegankelijkheid en continuïteit in aanbod. Ze zijn het hele jaar open.

Buurthuis van de Pek , Noord

De workshops hebben hier een doorstart gekregen die nu wekelijks 8 deelnemers oplevert. Daar blijven we samen mooie reclame voor maken.

Perdu

Perdu verkoopt in haar winkel sinds juni 2022 de verhalenbundel van Kantlijn. "Mijn Hoofd Is Mijn Werkplaats". Daar zijn we erg trots en verheugd om. Er wordt verdere verdieping van de samenwerking onderzocht rond workshopreeksen en het uitgeven van schrijfproducties.

Straatpastoraat Diaconie Amsterdam

Met de diaconie loopt een hechte samenwerking. Hannah, de pastor van de straatpastoraat stuurt met regelmaat mensen door naar onze schrijfworkshops.

Samenwerking Tugela85

Tugela85 (kunsten cultuur gebouw in Amsterdam Oost) heeft een lokaal programma aanbod.